

Recensie: Marja Schouten

Rianne Meijer: 'De Ana-files' Dagboek van een doodnormale dertiger, liefde werk, vrienden en...anorexia. Uitgeverij Prometheus, Amsterdam 2011 ISBN 9789044618693 (Eetproblemen/ Anorexia/ED1) Zie ook: www.uitgeverijprometheus.nl

Soort boek/Stijl/Aandoening: Een autobiografische roman van een jonge vrouw met anorexia, gebaseerd op het weblog voor DeJaap.nl die Rianne Meijer onder het pseudoniem Anna bijhield. In 66 afleveringen doet ze op droogkomische wijze verslag van haar behandeling in een anorexiakliniek.

Over de schrijfster: Rianne Meijer is glossyjournalist en fervent twitteraar. Onder het pseudoniem Anna blogde ze wekelijks voor DeJaap.nl over haar behandeling in een anorexiakliniek. Dit populaire weblog werd onder meer opgemerkt door Thedor Holman en Gijs Groenteman die haar uitnodigden voor hun theatershow Fluisterende Olifanten. Kort daarna kreeg Meijer een boekcontract aangeboden van Uitgeverij Prometheus.

Ook gaf ze een gastcollege over anorexia aan vierdejaars studenten pedagogiek van de hogeschool Windesheim te Zwolle.

Korte beschrijving: Met zelfspot en op nuchtere toon legt de schrijfster uit hoe het is om anorexia te hebben, hoe weinig de ziekte te maken heeft met schoonheidsidealen, waarom beter willen worden nog niet betekent dat dit ook lukt.

In het voorwoord beschrijft Rianne Meijer hoe ze vanaf haar dertiende jaar worstelt met anorexia, een obsessie waar ze niet vanaf komt. Alle lichamelijke kwalen: darmontstekingen, trombose, het uitblijven van menstruatie, worden door haar genegeerd. Ze zit volop in de ontkenning en houdt zichzelf voor dat ze een slimme, ondernemende meid is met een leuke baan, een goede relatie, en geweldige vrienden.

Als haar vriend de relatie beëindigt, stort Riannes wereld in. Ze meldt zich bij de eetstoornissenkliniek, na vijftien jaar anorexia. Daar begint het dagboek. Ze wordt op de wachtlijst gezet voor opname; in de tussentijd heeft ze elke week een individueel gesprek.

Vijfendertig weken later kan Rianne terecht bij de groepstherapie voor anorexiapatiënten. Ze worstelt met het strenge regime van de kliniek, maar eet wat haar wordt opgedragen. Ondanks haar keiharde werk, valt ze zelfs af. Haar lichaam is zo in de war van jaren ondervoeding en ze dreigt uit de kliniek ontslagen te worden als ze niet aankomt, een regel waar ze zich mateloos aan stoort.

Tijdens haar behandeling blijft ze stug doorwerken. Als ze helemaal aan het einde van haar Latijn is, durft ze de hoofdredactrice te melden wat er aan de hand is. Eindelijk de schaamte voorbij.

Ze gaat parttime werken. Ondanks haar kritiek op het - in haar ogen soms onzinnig - harde - systeem van de kliniek, houdt ze de behandeling vol. Het zal uiteindelijk anderhalf jaar duren voor ze afscheid kan nemen van de kliniek en haar medelotgenoten.

Ze is op de goede weg, maar heeft nog een lange weg te gaan, beseft ze.

Wat viel op: Het dagboek is veelal beschouwelijk wat de leesbaarheid zeer bevordert. Rianne Meijer kaart verschillende onderwerpen aan zoals: daten, boosheid, onzekerheid en haar niet aflatende behoefte aan bevestiging. In een periode waarin ze het ene na het andere vriendje verovert, merkt ze een makkelijke prooi te zijn voor foute mannen. 'Ik vind mezelf niet eens de moeite waard, dus waarom zouden anderen me zo behandelen?'

Rianne Meijer geeft een hoogstpersoonlijk inkijkje in haar leven als anorexia patiënt, zonder ook maar een moment larmoyant te worden. Een hele kunst!

Een ode aan de humor en aan de vrouw die haar worsteling op deze manier heeft verwoord.

Citaten: Pag. 33: '...Om een goeie anorect te zijn, heb je maar een paar dingen nodig: een flinke dosis doorzettingsvermogen en een perfectionistische persoonlijkheid, aangevuld met een hoge pijngrens en zo weinig mogelijk zelfvertrouwen. Een slechte band met je ouders is een pre, net als een verkrachting of anderszins slechte ervaringen met mannen...perfectie, voor minder doe ik het niet. De slimste student. De leukste vriendin. De beste schrijver. Het dunste meisje...'

Pag.49: '...Om me heen zitten zeven andere 'cliënten'; in de geestelijke gezondheidszorg heeft men een broertje dood aan het meer confronterende woord 'patiënt'. Omdat ik op de wachtlijst sta voor groepstherapie, is dit meteen ook de eerste keer dat ik andere eetgestoorden ga ontmoeten. Een moment waar ik nogal tegen opzie: mijn competitieve karakter kan slecht omgaan met mensen die dezelfde stoornis koesteren. Als ik dan toch een anorect ben, wil ik natuurlijk wel de allerbeste anorect van de Lage Landen zijn...'

Pag. 214: '... 'Het komt altijd door 'het systeem'. En na zoveel maanden kots ik daarop, op dat hele kloterige systeem van ze. Ik ben geen kistkalf waar maar eindeloos eten in kan worden gepropt. Ik ben niet anorexiapatiënt nummer 6.125. Ik ben mezelf. Het zou fijn zijn als iedereen weer eens een zou ophouden mij te behandelen als een interessante *case study*. Als niet elke gedachte of emotie die ik heb eindeloos hoeft te worden geanalyseerd en besproken. Als ik godverdomme ook weer eens, al is het maar heel af en toe, iets anders zou mogen zijn dan een anorect...'

Recensies/ extra: Gijs Groenteman op de achterflap: ‘Iedereen die anorexia heeft raad ik aan: lees dit boek, u zult uzelf herkennen en begrijpen. Iedereen die geen anorexia heeft, raad ik aan: lees dit boek, u zult mensen met anorexia eindelijk doorgronden. En ieder ander raad ik aan om dit boek te lezen omdat Rianne Meijer simpelweg een geweldige schrijfster is.’

Tips en websites: Wie meer wil weten over dit onderwerp, er bestaan talloze websites over anorexia, met analyses, aanbevelingen en therapieën.

Ook zijn er tips van jonge anorexiapatiënten aan hun ouders: ‘Bekijk me niet als een eetstoornis, nu je weet dat ik een eetprobleem heb. De eetstoornis is niet mijn identiteit.’ En: ‘leer zelf bij over eetstoornissen. Je kunt de dingen slechter inzien dan ze zijn, als je er te weinig van afweet.’

Dan zijn er de Pro-ana sites. Aanhangers van deze beweging zitten in een fase waarin ze nog niet geloven dat ze een ziekte hebben, maar het zichzelf uithongeren zien als een levensstijl. In de Verenigde Staten werden deze sites verboden, maar ze bestaan nog steeds. Critici vinden sommige stromingen van deze beweging levensgevaarlijk en hebben in Nederland als tegenwicht Proud2Bme opgericht. Door het verbieden van uitwisselen van gewicht, BMI en calorieën proberen zij mensen te demotiveren om af te vallen.